

Finantieel Overzicht over het boekjaar 1909 der Nederlandsche Botanische Vereeniging.

Aangaande den loop der inkomsten en uitgaven der Nederlandsche Botanische Vereeniging heb ik de eer het volgende mede te deelen:

Op 31 Dec. 1909 kon de navolgende balans opgemaakt worden:

Debet.

Saldo Cassa 31 Dec. 1908	f 723.68
Idem K. A. fonds	" 1230.07½
Idem Suringarfonds	" 70.60
Idem Brumundfonds	" 100.02
Idem Botanisch Station	" 248.63½
Idem Geldersche Credit Ver.	" 650.—
Boekje Mej. Destrée	" 31.68
Contributies leden	" 925.—
	f 3979.69

Credit.

Saldo Cassa 1 Jan. 1909	f 830.69½
Idem K. A. fonds	" 1910.17
Idem Suringarfonds	" 46.92
Idem Brumundfonds	" 106.55½
Idem Botanisch Station	" 84.18½
Recueil	" 824.53½
Onkosten	" 32.77
Zegels en Porto's	" 16.28
Assurantie	" 7.50
Herbarium	" 25.—
Vergaderingskosten	" 22.66
Reis- en verblijfkosten	" 26.91
Bureaunkosten	" 5.41
Natuurmonumenten	" 15.—
Darwinfeestviering	" 25.10
	f 3979.69

Wegens de voorgestelde reorganisatie werd voor het jaar 1909 geen begrooting ingediend, daar vooraf niet te bepalen was hoe groot de inkomsten ongeveer zouden zijn en tot welk bedrag men de uitgaven dientengevolge zou mogen schatten. Deze onmogelijkheid sproot voort uit de onbekendheid aangaande het aantal leden en het bedrag aan contributie door ieder van hen verschuldigd.

De kapitaalrekening over 1909 is als volgt:

Kapitaal der N. B. V.

Belegd in de Nutsspaarbank te Wageningen met bijgeschreven rente tot 1 Jan. 1910	f 825.74
--	----------

Kapitaal K. A.-fonds.

Hypothecaire vordering pro saldo	„ 20000.—
Reserve kapitaal idem.	
Inleg Spaarbank als boven	f 83.34
1 H. IJ. S. f 1000 à 102¼	„ 1022.50
1 Centr. Sp. f 250 à 87½	„ 218.75
2 Braz. Fund. f 480 à 105 ¹¹ / ₁₆	„ 507.30
1 Amst. Bank aand. f 200 à 202½	„ 405.—
1 £ 100 China goud f 1200 à 95½	„ 1146.—
1 fr. 500 Rent. '09. f 250 à 94¼,½	„ 236.25
	„ 3535.80

Kapitaal Brumund-fonds.

f 5000 E. N. Scheepsv. à 101%	f 5050.—
f 5000 Westl. Hypoth. à 100	„ 5000.—
f 4000 Amsterdam à 102¼	„ 4090.—
£ 400 Goud Hong à 95⅝	„ 4590.—
£ 400 China Goud à 95½	„ 4585.—
fr. 10000 Italië 3¾ à 98¼	„ 4912.50
f 1000 H. IJ. S. à 102¼	„ 1022.50
f 500 Centr. Sp. à 87½	„ 437.50
	„ 29686.50

Kapitaal Suringar-fonds.

Belegd Nutsspaarbank als boven	„ 530.20
	<u>f 54578.24</u>

Aangaande deze kapitaalrekeningen diene het volgende opgemerkt te worden:

Het kapitaal der Vereeniging bestond oorspronkelijk uit	
legaat N. A. J. Bakker (15 April 1889) . . .	f 1000.—
idem Dr. P. W. Korthals (5 Oct. 1892) . . .	„ 100.—
idem H. W. Grol (1 Aug. 1900)	„ 100.—
	<u>f 1200.—</u>

Het legaat N. J. A. Bakker werd aan de Vereeniging geschonken om door deze te worden gebruikt als reservefonds, waaruit kon worden geput ter voorziening in tijdelijke geldbehoefte, bijv. wanneer de een of andere uitgave van de Vereeniging moest bekostigd worden.

Zoo werd dan ook uit dit fonds bestreden de uitgave van het werkje van Mej. Caroline E. Destrée, In Nederland groeiende hogere Zwammen, dat een oorspronkelijke uitgaaf van f 502.43 vorderde. Het lag in de bedoeling uit de opbrengst van dit werkje en de andere baten der Vereeniging het oorspronkelijk kapitaal weder tot f 1200,— aan te vullen. Wel is sinds de publicatie een bedrag van f 384.58 ontvangen, zoodat van de drukkosten nog f 117.85 door verderen verkoop moeten gedekt worden, doch is het nog niet mogelijk geweest het kapitaal der Vereeniging weder tot het gelegateerde bedrag terug te brengen, omdat vele andere uitgaven moesten bestreden worden, niet het minst de kosten van het Recueil, waaromtrent ik bij een vorige gelegenheid reeds heb opgemerkt, dat de onkosten telken jare het bij de begrooting toegestane bedrag verre overtroffen. Zelfs moest in Jan. 1907 een som van f 100.— teruggenomen worden om de uitgaven der Vereeniging te kunnen dekken. Waar intuschen andere bronnen van inkomsten aan de Vereeniging zijn toegevloed en waar de hoop levendig is, dat het Recueil de moeilijke jaren van zijn bestaan weldra moge

te boven komen, zou dit kapitaal door ophooping van renten in het jaar 1922 weder tot zijn oorspronkelijk bedrag kunnen zijn teruggevoerd.

Wat het kapitaal van het Kok Ankersmit fonds betreft, zoo bestaat dit nog altijd uit de hypothecaire schuld ten name van den Heer H. A. Verheij te 's Gravenhage groot pro resto f 20000.—, waarvan de rente ad $4\frac{1}{2}$ %, geregeld in vier termijnen door notaris Suringar te Rotterdam aan mij voldaan wordt.

Volgens officieele schatting, bij het aanvaarden van het legaat gedaan, bestond een overwaarde van minstens $\frac{1}{2}$ der waarde der panden, bestaande uit een reeks boven- en benedenwoningen te 's Gravenhage. Blijkens een later onderzoek, door zeer bevoegde zijde ingesteld, waarvan het verslag berust in de correspondentie der vorige jaren, bestond ook toen nog voldoende overwaarde, doch scheen het den taxateur dat de woningen door den verhuurder niet op de meest rationeele wijze werden onderhouden en waren zij bovendien gelegen in een wijk waarheen de uitbreiding der stad zich niet in de allereerste plaats richtte. Daar echter voor alsnog geen gevaar bestond dat de hypotheeknemer niet aan zijne verplichtingen zou kunnen voldoen, werden geen voorstellen tot wijziging in de geldbelegging noodig geacht. Waar mijne taak als penningmeester, volgens de bestaande rooster, het volgende jaar eindigt, wenschte ik deze mededeeling thans hier ter kennis van de leden te brengen, opdat de Vereeniging gewaarschuwd zij tegen mogelijke waardevermindering van haar kapitaal.

Het als reservekapitaal bedoelde fonds van het Kok Ankersmitfonds bestaat uit een klein bedrag op de Nutsspaarbank alhier, als restant van het bedrag van f 1715.58 op 3 Mei 1905, toen op voorstel van het Bestuur door de ledenvergadering werd goedgevonden daarvan f 1700.— af te nemen, ten einde deze met de later

te ontvangen renten op een voordeliger wijze te beleggen in soliede effecten. Zoo is thans het fonds in het bezit van de bovengenoemde geldswaardige papieren, waarop in den loop van 1909 een verlies door koersverschil werd geleden van f 3.02.— Voorts wijst het fonds op 1 Jan. 1910 een saldo aan van f 1230.07½, volgens onderstaand overzicht over den loop van het fonds ten vorige jare.

Debet:

1909 Jan.	Voor gekochte effecten met rente en onkosten	f 1217.60
	Voor betaald Geld. Crediet Vereeniging	„ 182.40
Febr.	Voor betaald rente, provisie enz.	„ 37.80
April.	Voor betaald aan boeken voor de bibliotheek	„ 101.35
Juli.	Voor subsidie Bot. Station	„ 300.—
Nov.	Voor 12 maanden bewaargeving N.B.	„ 2.62
Dec.	Voor safe-huur over 1909	„ 5.02
		<u>f 1846.79</u>
	Saldo 1 Jan. 1910	„ 1230.07½
		<u><u>f 3076.86½</u></u>

Credit:

Jan.	Voor rente effecten en bijgepast	f 115.05
	Voor idem deposito	„ 12.73
	Voor rente hypotheek	„ 900.—
	Voor intresten effecten	„ 130.91½
	Saldo A. P.	„ 1910.17
		<u>f 3076.86½</u>

Aangezien het kas-saldo op 1 Jan. 1910 slechts aanwijst f 830,69½, is derhalve voor de overige uitgaven der Ver-

eeniging uit het K. A. fonds voorgeschoten een bedrag van $1230.07\frac{1}{2} - 830.69\frac{1}{2} = f 399.38$. Hiervan zijn echter, zooals aanstonds zal blijken $f 106.55\frac{1}{2}$ voor het Brumundfonds uitgegeven en $f 84.18\frac{1}{4}$ voor het botanisch Station, samen $f 190.74$, zoodat de Vereeniging nog $f 208.64$ aan het K. A. fonds schuldig is. Dit als kasgeld beschouwde bedrag wordt gedekt door verschillende vorderingen ten bate van het vorige jaar, als rekening voor diverse overdrukjes, declaratie aan het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, nog te vorderen contributies en afrekening met de firma Fischer, die eerst October a. s. kan verwacht worden. Behalve laatstgenoemd bedrag, waarvan geen begrooting kan gemaakt worden, zijn de andere bedragen onderscheidenlijk:

Declaratie Ministerie	f 307.80
Overdrukken	„ 412.39
Contributies	„ 60.—
	<hr/>
	f 780.19
	<hr/> <hr/>

De overige genoemde posten van het K. A. fonds behoeven geen nadere verklaring; alleen zij opgemerkt, dat de uitgave voor boeken geschiedde volgens besluit der vergadering, zoomede de subsidie van $f 300.—$ aan het botanisch Station op een voorstel van het bestuur in 1907, dat eerst ten vorige jare door de ledenvergadering kon in behandeling genomen worden. Beide uitgaven werden door het Curatorium van het fonds goedgekeurd. De onkosten der bewaaring bij de Nederlandsche bank heb ik over het K. A. en het Brumundfonds verdeeld in evenredigheid tot de door elk dier fondsen ingebrachte kapitalen (nominaal).

In het kapitaal van het Brumundfonds kwam vorig jaar geen verandering; alleen werd door koersverschil op effecten een winst behaald van $f 235.50$.

Het fonds zelf had het volgend beloop:

Debet:

Saldo A. P.	f	100.02
31 Jan. betaalde rente met onkosten . . .	"	600.30
31 Juli. id. id.	"	600.27½
Nov. 12 maanden bewaarg. bank . . .	"	23.33
Dec. voor safehuur over 1909. . . .	"	7,35
		<u>f 1331.45½</u>

Credit:

voor rente effecten in 1909. . . .	f	1224.90
Saldo 31 Dec. 1909.	"	106.55½
		<u>f 1331.45½</u>

Men ziet derhalve dat het nadeelig saldo in den aanvang van het jaar bedragende f100.02 bij het eind van dat jaar tot f106.55½ gestegen is, dus vermeerderd met f6.53½. Waar echter het volgend jaar de post van f7.53 voor safehuur vervalt, kan dit fonds zich zelf bedruipen, wanneer ten minste niet door uitlotingen of door andere oorzaken verlies ontstaat. Het tekort wegens onkosten bij de aanvaarding van het legaat en aankoop effecten op 9 Mei 1906 (zie archief 1907 p. 46) ad f203.44 werd in Jan. 1907 door leening uit het kapitaal der Vereeniging (zie hiervoor) met f100.— (cf. archief 1908 p. 33) verminderd tot f103.44. Door conversie van effecten, honorarium accountant ad f25.—, en uitloting van effecten is dit te kort nog niet kunnen aangezuiverd worden. Waar de interest jaarlijks bijna f1245.— bedraagt, de lijfrente f1200.— beloopt, blijft er dus ongeveer f45.— over om de administratiekosten te dekken en na betaling van andere onkosten blijft de mogelijkheid, jaarlijks een gedeelte van het bedrag van f106.55½

+ f100.— af te lossen. Gemeld bedrag van 106,55½ komt ten goede aan het Kok Ankersmitfonds. Ook hier komt in het vervolg de vergoeding der bewaargeving bij de Nederlandsche Bank in rekening, die berekend naar het nominaal bedrag der effecten voor het grootste gedeelte ten laste van het Brumundfonds valt.

Het Suringarfonds, gevestigd den 29 November 1900 door wijlen mevr. de wed. Prof. W. F. R. Suringar-Valckenier, groot f2000.— ten einde uit dit bedrag de uitgave van den Prodrumus Florae Batavae Ed. II te bekostigen, werd aangevuld door de bijdragen van Teyler's Genootschap ad f50.— en van het Provinciaal Utrechtsch Genootschap ad f100.— per jaar, gedurende 5 jaren uit te betalen, benevens de opbrengst van verkochte exemplaren. De drukkosten van de verschenen drie deelen hebben bedragen f2238.52½. Van het oorspronkelijk kapitaal bevindt zich thans nog op de Nutsspaarbank f530.20; wegens verkochte fondsartikelen moet hieraan nog toegevoegd worden het saldo op 1 Jan. ad f70.60, terwijl ook nog het subsidie van 1904 van het Utrechtsch Genootschap ad f100 met 5 jaar interest ad 3% = f15.— daaraan moet toegevoegd worden. Deze som werd destijds gebruikt om het Recueil te steunen, doch blijft natuurlijk ter beschikking van een eventuele voortzetting van den Prodrumus. De beide laatste deelen zijn sinds geruimen tijd in manuscript gereed, doch niet wetende of de vereeniging in haar tegenwoordigen vorm behoefte gevoelt dezen arbeid te voleindigen, heb ik geen pogingen aangewend de uitgave te bespoedigen. Hun, die belang stellen in de verzamelingen, die ons herbarium uitmaken, wil ik gaarne alle gevraagde inlichtingen verstrekken. Het thans nog bij de vereeniging beschikbare saldo voor de verdere uitgave belooft derhalve f715.80.—.

Het Botanisch Station te Weert begon met een tekort van f248.63½. Aan huishuur werd betaald f100.—, terwijl voor

vernieuwingen van het boothuis een voorschot van f 35.— werd gedaan aan den Heer M. Ver Straeten, die tot nu toe het toezicht op het Station welwillend op zich had genomen. Deze bedragen met kleinere onkosten vormen een bedrag van f 384.18½, terwijl dit jaar slechts f 300.— werd geboekt aan de creditzijde, zijnde de vroeger reeds besproken subsidie van het K. A. fonds. Aangezien dit jaar niets ontvangen werd van het Groningsche en het Amsterdamsche Universiteitsfonds, sluit de rekening over 1909 weder met een te kort van f 84.18½. Ook deze gelden werden voorgeschoten uit de inkomsten van het K. A. fonds.

Het voor het laatste jaar (5^e) toegestane subsidie aan de uitgave der plantenkaartjes door de Heeren Dr. Goethart en Jongmans werd dit jaar niet uitgekeerd, omdat de bewerking dier kaartjes door allerlei omstandigheden vertraagd is en derhalve geen afleveringen zijn verschenen.

Omtrent de overige posten op de balans voorkomende zijn geen nadere opmerkingen noodig. Toch wil ik in het algemeen opmerken, dat de finantieele toestand der vereeniging wel iets geflatteerd voorkomt. Immers voegt men bij dit kassaldo op 1 Jan. 1910 de uit verschillende titels te vorderen bedragen ad f 780.19, samen alzo f 1610.88½, en berekent men dat het Kok Ankersmitfonds daarvan te vorderen heeft, na aftrek van f 190.74, die het Brumundfonds en het Station samen verschuldigd zijn, de somma van f 1230.07½—190.74 = f 1039.33½, dan blijft er nog een batig saldo van f 571.55, tot welk bedrag men natuurlijk ook komt, wanneer men van het te vorderen bedrag ad f 780.19 het op bl. 6 berekende bedrag van f 208.64 aftrekt.

Tegenover dit saldo staan echter belangrijke vorderingen van den Heer Macdonald te Nijmegen. Immers bedraagt de algemeene rekening, d. w. z. onkosten drukwerken, verzekering, verzending boekwerken en verdere onkosten ten behoeve der verspreiding van Recueil en Archief f 144.95.

Voorts het drukken en verzenden van het kruidk. Archief 1909, *f* 174.82 terwijl eindelijk de kosten van het Recueil Vol. V van af vel 7 tot het slot bedragen *f* 1146.08½, ¹⁾ onverminderd wat hiervoor reeds aan het vervaardigen der platen betaald is. Van het zesde deel, inmiddels nog ten vorigen jare verschenen, heb ik zoo juist de rekening ontvangen tot een eindbedrag van *f* 954.81, waarvan slechts een gering bedrag afgaat voor geleverde overdrukken, ²⁾ zoodat de Vereeniging het boekjaar ingaat met een schuldenlast van ruim *f* 2420.— waarvoor slechts *f* 571.55 beschikbaar zijn. Daarbij komt dat deze laatste gelden voortspruiten, ten minste in hoofdzaak, uit terugbetaling van gelden voor overdrukjes en door het rijk, juist van stukken uit het nog niet geheel betaalde 5^e deel, dan blijkt hieruit ten duidelijkste, dat wij het nieuwe jaar zijn ingegaan met een schuld van minstens *f* 1950.—, een bedrag zoo hoog, dat ik geen kans zie dit uit de gewone middelen te voldoen. Immers volgens de laatste schatting zal men in 1910 over *f* 1268.— aan contributien te beschikken hebben, derhalve door deze hoofdbron van inkomsten reeds bijna *f* 700.— te kort komen, onverminderd de gewone uitgaven der Vereeniging, die op zijn minst *f* 175.— bedragen.

Ook dit jaar zijn de uitgaven aan het Recueil besteed verre boven de gewone raming. Immers geeft mijn grootboek het volgende overzicht onder het hoofd-Recueil:

1) Noot bij de correctie der drukproeven.

Onder deze som kwam een post voor van *f* 412.— door de Vereeniging intevorderen voor overdrukken.

2) Behalve een bedrag van pl.m. *f* 80.— voor geleverde overdrukken, kwam een post van *f* 129.15 ten laste van het Departement van Landbouw te Paramaribo voor extra drukwerk.

Debet.:

Jan.	Voor betaalde bureaunkosten	f	12.30
April	Voor idem. v. Leer en Co.	"	164.41
"	Voor idem. Macdonald	"	777.61
"	Voor onkosten daarop	"	—33
Mei	Voor diverse betalingen v. Leer	"	70.63
Juni	Voor betaald v. Leer	"	31.65
Oct.	Voor verrekend met Macdonald	"	88.96
"	Voor betaald v. Leer	"	10.13
Nov.	Voor idem idem	"	82.24
			<u>f 1238.26</u>

Credit.:

Jan.	Subsidie Teyler's Genootschap	f	100.—
Maart	Voor ontv. voor overdrukjes	"	38.15
"	Voor idem van Ministerie	"	39.82½
Mei	Voor ontv. voor overdrukjes	"	28.—
Juli	Voor ontv. van Ministerie	"	109.30
Aug.	Voor overdrukjes	"	1.35
Oct.	Voor verkochte fondsartikelen	"	33.60
Juli	Voor ontv. Dep. v. Landb. Suriname	"	63.50
			<u>f 413.72½</u>
	Saldo	"	824.53½
			<u>f 1238.26</u>

Zoodat het voor het Recueil uitgegeven bedrag, na aftrek van alle ontvangsten, die bovendien nog voor rekening van het vorige boekjaar vallen, beloopt f 824.53½. Wanneer men nagaat dat voor Archief en Recueil samen netto f 700.— zijn uitgetrokken op de begrooting, dan blijkt ook thans weer het budget verre overschreden. Reeds twee jaar geleden werd door mij op eene redactie-vergadering¹⁾

1) Ook medegedeeld in Archief 1908 p. 34.

gewezen op het hooge bedrag dat het Recueil van de Vereenigingsfondsen vorderde, zonder dat er verbetering is ingetreden. Mocht de verkoop in het buitenland niet voldoende blijken om de jaarlijks terugkeerende tekorten onder dit hoofd te beperken, dan zullen er naar andere middelen moeten omgezien worden, om de onkosten aan de uitgave van het Recueil verbonden te bestrijden.

WAGENINGEN, Januari 1910.

De Penningmeester,
L. VUYCK.